

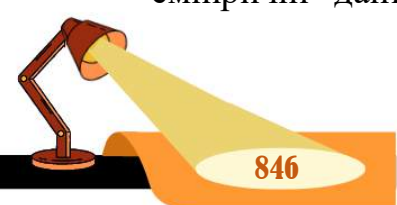
УДК 346:35.077.6:658

[https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-9\(19\)-846-857](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-9(19)-846-857)

Ситник Тарас Ігорович кандидат наук з державного управління, старший викладач кафедри публічного управління та адміністрування, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, м. Львів, <https://orcid.org/0009-0005-6816-8787>

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЧЕРЕЗ СУЧАСНІ МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Анотація. Мета статті являє собою обґрунтувати та емпірично показати, як сучасні механізми публічного управління (проактивне нормотворення, оцінка регуляторного впливу, ризик-орієнтований нагляд, цифрові «єдині вікна», відкриті дані, регуляторні пісочниці) підвищують якість правового регулювання підприємницької діяльності, зменшують транзакційні витрати бізнесу та зміцнюють довіру до держави. Об'єкт дослідження - це система правового регулювання підприємництва у взаємодії з інститутами публічного управління. Доведено, що підприємництво діє у середовищі високої невизначеності, де швидкість інновацій випереджає здатність традиційних норм реагувати на нові бізнес-моделі, форми зайнятості та ланцюги створення вартості. За цих умов вкрай важливо забезпечити поєднання свободи економічної ініціативи із верховенством права, передбачуваністю правил та ефективністю державного нагляду. В статті комплексно досліджено правове регулювання підприємницької діяльності через сучасні механізми публічного управління як інтегровану систему, що поєднує верховенство права, доказове нормотворення та цифрове врядування. Визначено концептуальні рамки взаємодії економічного (господарського) права та адміністративних інструментів управління, у яких ключову роль відіграють оцінка регуляторного впливу, ризик-орієнтований нагляд, цифрові «єдині вікна», відкриті дані, регуляторні пісочниці і машино-зчитувані норми. Охарактеризовано інституційні та процедурні передумови ефективної реалізації цих інструментів: незалежність наглядових органів, інтероперабельність державних реєстрів, прозорі показники результативності, сервісні стандарти взаємодії з бізнесом. Встановлено, що цифровізація державних послуг, інтеграція аналітики даних і технологій на основі штучний інтелект у наглядові практики за умови алгоритмічної підзвітності та захисту персональних даних зменшує транзакційні витрати, підвищує прозорість і довіру до держави. Доведено, що експериментальні правові режими і регуляторні пісочниці прискорюють вихід інновацій на ринок, надаючи регулятору емпіричні дані для адаптації норм без втрати рівня захисту споживачів,

працівників і інвесторів. Окремо охарактеризовано міжнародний вимір гармонізації стандартів у сферах конкуренції, публічних закупівель, податкового, трудового, екологічного та споживчого права, що знижує бар'єри для виходу на зовнішні ринки.

Ключові слова: правове регулювання підприємництва; публічне управління; оцінка регуляторного впливу; ризик-орієнтований нагляд; цифрове врядування.

Sytnyk Taras Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies, Lviv, <https://orcid.org/0009-0005-6816-8787>

LEGAL REGULATION OF ENTREPRENEURIAL ACTIVITY THROUGH MODERN MECHANISMS OF PUBLIC ADMINISTRATION

Abstract. The purpose of the article is to substantiate and empirically show how modern mechanisms of public administration (proactive rulemaking, regulatory impact assessment, risk-based supervision, digital "single windows", open data, regulatory sandboxes) improve the quality of legal regulation of entrepreneurial activity, reduce business transaction costs and strengthen trust in the state. The object of the study is the system of legal regulation of entrepreneurship in interaction with public administration institutions. It is proven that entrepreneurship operates in an environment of high uncertainty, where the speed of innovation outpaces the ability of traditional norms to respond to new business models, forms of employment and value chains. Under these conditions, it is extremely important to ensure the combination of freedom of economic initiative with the rule of law, predictability of rules and the effectiveness of state supervision. The article comprehensively investigates the legal regulation of entrepreneurial activity through modern mechanisms of public administration as an integrated system that combines the rule of law, evidence-based rulemaking and digital governance. The conceptual framework for the interaction of economic (business) law and administrative management tools is defined, in which regulatory impact assessment, risk-based supervision, digital "single windows", open data, regulatory sandboxes and machine-readable norms play a key role. The institutional and procedural prerequisites for the effective implementation of these tools are characterized: independence of supervisory bodies, interoperability of state registers, transparent performance indicators, service standards for interaction with business. It is established that the digitalization of public services, the integration of data analytics and technologies based on artificial intelligence into supervisory practices, provided that algorithmic accountability and personal data protection, reduce transaction costs, increase transparency and trust in the state. It is proven that experimental legal regimes and regulatory sandboxes accelerate the entry of innovations into the market, providing the regulator with empirical data for adapting

norms without losing the level of protection of consumers, workers and investors. The international dimension of harmonization of standards in the areas of competition, public procurement, tax, labor, environmental and consumer law, which reduces barriers to entry into foreign markets, is separately characterized.

Keywords: legal regulation of entrepreneurship; public administration; regulatory impact assessment; risk-based supervision; digital governance.

Постановка проблеми. Підприємництво діє у середовищі високої невизначеності, де швидкість інновацій випереджає здатність традиційних норм реагувати на нові бізнес-моделі, форми зайнятості та ланцюги створення вартості. За цих умов вкрай важливо забезпечити поєднання свободи економічної ініціативи із верховенством права, передбачуваністю правил та ефективністю державного нагляду. Сучасні інструменти публічного управління проактивне нормотворення, оцінка регуляторного впливу, ризик-орієнтований контроль, цифрові «єдині вікна» для дозволів і ліцензій, регуляторні пісочниці для інноваційних продуктів, відкриті дані та електронні державні послуги дозволяють знизити транзакційні витрати бізнесу, підвищити прозорість, запобігти корупційним ризикам і водночас посилити захист прав споживачів, інвесторів та працівників. Вони також формують умови для чесної конкуренції, своєчасної адаптації національного законодавства до міжнародних стандартів, зокрема права Європейського Союзу, і сприяють інтеграції національних підприємців у глобальні ланцюги постачання. У сфері фінансів, податків, публічних закупівель, державної допомоги, екологічного та трудового права такі підходи допомагають збалансувати інтереси держави і бізнесу, забезпечити відповідальне використання природних ресурсів, гідні умови праці та соціальний захист, а також убезпечити критичну інфраструктуру і персональні дані. Важливість теми посилюється потребою економічної стійкості та довгострокової конкурентоспроможності в умовах геополітичних викликів, енергетичної трансформації та переходу до сталого розвитку. Сучасні механізми публічного управління дають можливість будувати політику на основі доказів, системно залучати підприємців і громадські об'єднання до консультацій, вимірювати результати регулювання та вчасно його переглядати. Правильно спроектовані норми, поєднані з цифровими інструментами їх реалізації, стимулюють інвестиції, інтернаціоналізацію малого і середнього бізнесу, розвиток інноваційних кластерів, підвищення продуктивності та технологічне оновлення. Водночас вони встановлюють зрозумілі правила гри для транснаціональних корпорацій, платформених компаній і фінансових посередників, удосконалюють механізми запобігання недобросовісним практикам, відмиванню коштів, ухиленню від оподаткування та концентрації ринку, яка шкодить конкуренції. Інституційно сильне, цифрово зріле та підзвітне публічне управління стає каталізатором розвитку підприємництва. Так, воно скорочує строки виходу

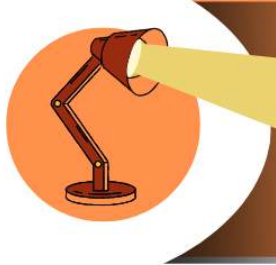

продуктів на ринок, робить взаємодію з державою передбачуваною, сприяє доступу до фінансування, підтримує експорт та інновації, а також допомагає бізнесу відповідати екологічним, соціальним і управлінським стандартам. Отже, дослідження правового регулювання підприємницької діяльності крізь призму сучасних механізмів публічного управління є не лише науково значущим, а й практично необхідним для формування прозорого, справедливого та конкурентного середовища.

Мета статті являє собою обґрунтувати та емпірично показати, як сучасні механізми публічного управління (проактивне нормотворення, оцінка регуляторного впливу, ризик-орієнтований нагляд, цифрові «єдині вікна», відкриті дані, регуляторні пісочниці) підвищують якість правового регулювання підприємницької діяльності, зменшують транзакційні витрати бізнесу та зміцнюють довіру до держави. Об'єкт дослідження - це система правового регулювання підприємництва у взаємодії з інститутами публічного управління.

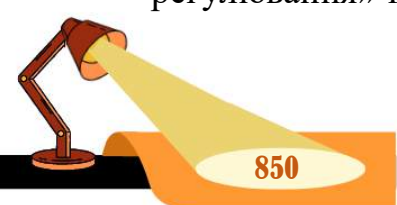
Огляд наукових джерел. Сумарно розглянутий масив праць [1–11] формує цілісну рамку: від ідентифікації бар'єрів інновацій і потреби в інтеграції з Європейським Союзом до конкретних правових рішень у податковому адмініструванні, експорті, відновленні промисловості та реагуванні на глобалізаційні виклики. До прикладу, З. Юринець, О. Петрух та В. Круглякова [1] окреслюють спектр бар'єрів інноваційної діяльності, які безпосередньо трансформуються у правові та адміністративні виклики для підприємництва, а саме фрагментарність регуляторного поля, надмірну складність дозвільних процедур, несталість правил та брак стимулів для ризикованих інвестицій. Автори наголошують, що бар'єри мають кумулятивний характер і взаємно підсилюють один одного через інформаційну асиметрію між державними органами та бізнесом, що ускладнює впровадження прозорих механізмів публічного управління. Ю. Нікітін, М. Мельник та О. Кульчицький [2] розглядають інноваційний розвиток у контексті європейської інтеграції й підкреслюють потребу гармонізації національних норм з правом Європейського Союзу, аби знизити транзакційні витрати для експортерів і залучити приватні інвестиції. У їхньому баченні регуляторна політика має стати передбачуваною, заснованою на даних та скоординованою між інституціями публічної влади. Т. Заяць [3] акцентує на ціннісних орієнтирах інноваційного розвитку, показуючи, що правові інструменти ефективні лише тоді, коли підкріплені культурою довіри, підприємницькою ініціативою та соціальною легітимністю реформ. У цьому вимірі сучасні механізми публічного управління мають підтримувати партнерство держави та бізнесу через відкриті консультації, прогнозований нагляд і сервісну модель взаємодії, що сприяє внутрішній мотивації до дотримання правил. О. Калетник [6] розкриває концепт інноваційної безпеки як здатності економіки витримувати глобальні виклики, де нормативна стабільність, захист прав інтелектуальної власності та інституційна спроможність регуляторів

визначають конкурентоспроможність і стійкість підприємницького середовища. Е. Прушківська та А. Буюкян [4] аналізують особливості розвитку високотехнологічного експорту, підкреслюючи, що правове поле має усувати інституційні перешкоди для інтернаціоналізації підприємств, зокрема шляхом спрощення процедур підтвердження відповідності, цифровізації сертифікації та взаємного визнання стандартів. Такий підхід узгоджується з європейською логікою «єдиного вікна», що зменшує часові й фінансові витрати бізнесу та формує прозорі правила входу на зовнішні ринки. О. Глущенко, М. Швайко, В. Дячек, В. Бабаєв та С. Громов [5] розглядають діджиталізацію оподаткування на міжнародному рівні як джерело нових можливостей і загроз. З одного боку, цифрові платформи адміністрування податків підвищують прозорість і зручність для платників; з іншого боку, виникають ризики нерівномірного розподілу податкової бази, витоку даних і появи регуляторних арбітражів. Це безпосередньо корелює із завданнями нашого дослідження щодо правового забезпечення сучасних механізмів публічного управління у сфері підприємництва. О. Гібадулін та І. Дунаєв [7] звертаються до проблематики сталого промислового відновлення у воєнний період, наголошуючи на регіональному вимірі політик і потребі адаптивних управлінських інструментів. Їхній аналіз показує, що децентралізовані рішення, посилені даними та цифровими сервісами, підвищують ефективність розподілу ресурсів і пришвидшують відновлення виробничих ланцюгів. В. Дзюндзюк [8] інтерпретує вплив глобалізації на трансформацію сучасної держави, підкреслюючи, що глобальні потоки товарів, капіталів та даних змінюють баланс між національним суверенітетом і вимогами наднаціональної координації. Звідси випливає висновок про необхідність гармонізації норм і процедур, аби уникнути конфліктів юрисдикцій, регуляторних колізій і подвійного оподаткування. Для підприємництва це означає потребу у провідних практиках публічного управління, які роблять правила передбачуваними в транскордонних операціях і мінімізують витрати відповідності.

Виклад основного матеріалу. Правове регулювання підприємницької діяльності через сучасні механізми публічного управління спирається на поєднання трьох взаємопов'язаних площин, а саме оновленої теорії держави та права, інструментів належного врядування і цифрових рішень, які зменшують витрати взаємодії між бізнесом і державою. Сучасна доктрина визнає, що регулювання має рухатися від детального командно-адміністративного припису до поєднання норм, орієнтованих на результат, з прозорими індикаторами ефективності, механізмами саморегулювання та співрегулювання, а також із превентивним підходом до ризиків. Політичний цикл публічної політики у сфері підприємництва включає ідентифікацію проблеми, консультації із зацікавленими сторонами, оцінку регуляторного впливу, вибір інструментів, імплементацію, моніторинг і періодичний перегляд, що дозволяє уникати «надмірного регулювання» та забезпечує пропорційність втручання. Правова система формує

рамки конкуренції, захисту прав власності, дотримання договірних зобов'язань, запобігання недобросовісним практикам і зловживанням монопольним становищем, а також гарантує баланс між свободою економічної ініціативи і суспільними цілями. Вирішальною є інституційна спроможність органів публічної влади, а саме горизонтальна координація, відокремлення регуляторних і контрольних функцій, незалежність антимонопольних і наглядових органів, професіоналізація служби та етичні стандарти (табл.1).

Таблиця 1. Сучасні механізми публічного управління у правовому регулюванні підприємництва

Механізм публічного управління	Юридична природа та підстави	Очікуваний вплив на підприємництво	Ризики та запобіжники	Приклади показників результативності
Оцінка регуляторного впливу, ризик-орієнтований нагляд, цифрове «єдине вікно», регуляторні пісочниці, відкриті дані та машинозчитувані норми	Інструменти впливають із принципів верховенства права, пропорційності, належного врядування та підзвітності. Норми процесуального характеру вимагають публічних консультацій, попереднього і наступного оцінювання наслідків, а також прозорого оприлюднення рішень. Експериментальні правові режими запроваджуються з визначеним обсягом відступів від загальних правил, під посиленням моніторингом і з чіткими часовими межами дії	Зменшення транзакційних витрат, скорочення часу виходу продуктів на ринок, підвищення прогнозованості правил, зростання інвестиційної активності, формування чесної конкуренції та розширення експортної спроможності підприємств. Підприємці отримують сервісну взаємодію з державою, зрозумілі дорожні карти дотримання вимог і підтримку інноваційних проєктів через безпечні середовища випробувань	Ризики включають алгоритмічну упередженість, нерівний доступ до даних, кіберзагрози, фрагментацію підходів між установами та потенційне надмірне використання дискреції. Запобіжники передбачають обов'язкову алгоритмічну підзвітність, незалежні аудити, стандарти інтероперабельності даних, чіткі регламенти перевірок, механізми апеляцій та регулярні публічні звіти про результати нагляду і нормотворення	Середній час і вартість адміністративних процедур, частка цифрових послуг у повному життєвому циклі підприємства, рівень добровільного дотримання вимог, кількість і частка коригувальних заходів без санкцій, динаміка інвестицій, частка експорту у доходах підприємств, інноваційна активність, показники конкуренції та рівень довіри до державних сервісів.

Сформовано автором

Інструментарій сучасного публічного управління охоплює проактивне нормотворення, експерименти політики в умовах контрольованих середовищ, регуляторні «пісочниці» для інноваційних продуктів, ризик-орієнтований нагляд, «єдине вікно» для дозволів і ліцензій, а також систематичне залучення бізнес-спільноти до консультацій. Оцінка регуляторного впливу забезпечує порівняння альтернатив, урахування кумулятивного навантаження на мікро-, малі та середні підприємства, розрахунок витрат і вигод, аналіз непрямих наслідків для зайнятості, інвестицій та інновацій. Ризик-орієнтований контроль замінює випадкові перевірки на візити, які ґрунтуються на профілюванні ризиків, історії дотримання вимог і галузевих індикаторів, що зменшує тиск на сумнівних підприємців і концентрує ресурси на зонах найбільшої небезпеки. Регуляторні договори і комплаєнс-програми з чіткими картами перевірок та цифровим відстеженням виконання приписів підвищують передбачуваність, тоді як механізми «відкладеного примусу» та консультативні приписи допомагають виправляти порушення без руйнівних санкцій. У публічних закупівлях цифрові платформи, відкриті реєстри бенефіціарних власників і автоматичні індикатори аномалій зменшують корупційні ризики та розширюють доступ підприємців до ринку (табл.2).

Таблиця 2. Сфери права, ключові виклики та напрями вдосконалення в контексті підприємницької діяльності

Сфера права	Ключові виклики	Напрями вдосконалення
Податкове право	Складність адміністрування, нерівномірний розподіл податкової бази у цифровій економіці, ризики ухилення та зловживання трансфертним ціноутворенням, вразливість даних. Платники стикаються з неоднозначними тлумаченнями і непередбачуваністю практики.	Повна цифровізація сервісів для платників з принципом одноразового подання даних, ризик-орієнтований контроль, прозорі алгоритми відбору до перевірок, незалежні аудити систем на основі штучний інтелект, зрозумілі довідники рішень і відкриті набори даних для аналітики.
Конкурентне право	Посилення ринкової влади платформ, поєднання ролей посередника і учасника ринку, ризики недобросовісних практик і прихованих концентрацій. Виявлення картелів ускладнюється мережевими ефектами і асиметрією інформації.	Посилення спроможності наглядового органу до аналізу даних, прозорі правила доступу до екосистем, вимоги до недискримінаційної поведінки платформ, механізми швидкого запобігання шкоді, координація з міжнародними регуляторами та системна публікація рішень у машиночитному форматі.

Сфера права	Ключові виклики	Напрями вдосконалення
Трудове право і соціальний захист	Гнучкі форми зайнятості, дистанційна робота і робота на цифрових платформах створюють прогалини у захисті прав працівників і у визначенні статусу зайнятості. Потрібен баланс між підприємницькою свободою та належними гарантіями.	Оновлення визначень статусів зайнятості, прозорі алгоритми розподілу завдань на платформах, мінімальні стандарти безпеки та оплати, ефективні процедури вирішення спорів і цифрові інструменти інформування про права та обов'язки для всіх сторін трудових відносин.
Захист персональних даних і цифрове врядування	Ризики витоку, несанкціонованого оброблення та алгоритмічної дискримінації, а також фрагментація реєстрів і дублювання даних. Недостатня прозорість використання технологій на основі штучний інтелект у публічних сервісах.	Єдині стандарти інтероперабельності реєстрів, протоколи мінімізації даних, обов'язкові оцінки впливу на права людини, реєстри високоризикових моделей, публічні журнали автоматизованих рішень, регулярні незалежні перевірки кіберстійкості та навчальні програми для користувачів і службовців.

Сформовано автором

Цифрове врядування радикально змінює спосіб реалізації норм. Електронна ідентичність, взаємодія реєстрів, прикладні програмні інтерфейси для надання державних послуг, принцип «одноразового подання» даних і наскрізні журналювання операцій створюють безшовний адміністративний шлях підприємця від реєстрації до припинення діяльності. Відкриті дані і машинозчитувані нормативні акти дозволяють розробникам створювати сервіси перевірки відповідності, калькулятори регуляторних вимог, модулі оцінювання впливу змін у законодавстві на витрати бізнесу. Технології аналітики даних і штучний інтелект, застосовані у наглядових органах, підтримують прогнозування ризиків, виявлення картелів, моніторинг концентрацій на ринках і виявлення схем відмивання коштів, але одночасно потребують правових запобіжників щодо прозорості алгоритмів, недискримінації, захисту персональних даних і кібербезпеки. Для екосистеми інновацій ключовими стають експериментальні правові режими, які тимчасово пом'якшують окремі вимоги в обмін на посилений моніторинг та звітність, що прискорює вихід нових рішень на ринок і дає регулятору емпіричні дані для подальшого вдосконалення норм. Важливим доповненням виступають програми цифрової грамотності для підприємців і державних службовців, стандарти інтероперабельності та аудит кіберстійкості критичної інфраструктури (рис.1).

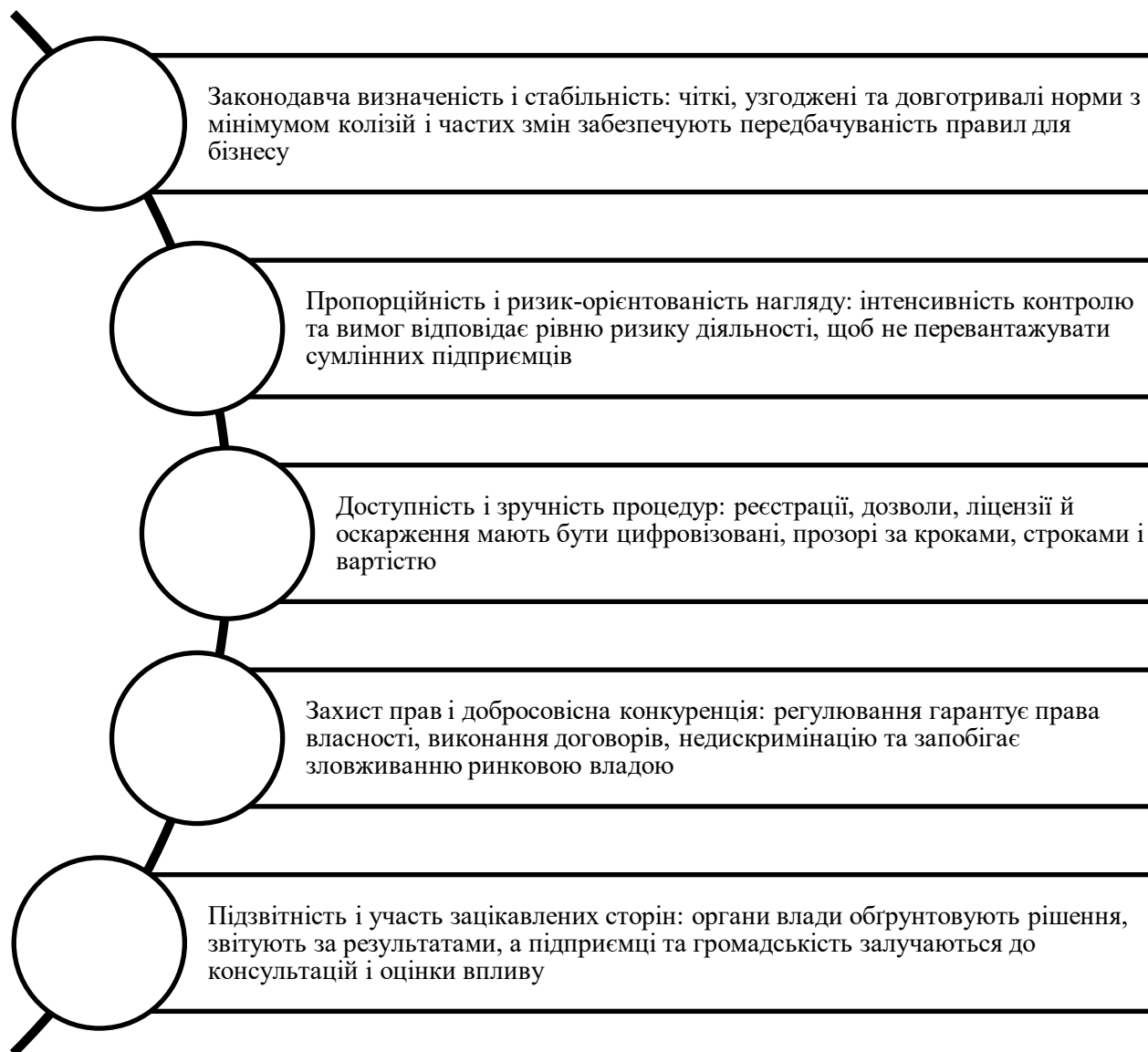

Рис.1. Параметри правового регулювання підприємницької діяльності
Сформовано автором

Подальший порядок денний реформ зосереджується на трьох завданнях, а саме підвищенні якості норм, зміцненні інституцій і розбудові даних як суспільного блага. Якість норм забезпечують систематичний перегляд регулювань, «регуляторні гільйотини», тест малих і середніх підприємств, попереднє і постфактум оцінювання наслідків, а також чіткі метрики результату, які вимірюють економію часу і коштів бізнесу, конкуренцію та інноваційну активність. Інституції зміцнюються через професіоналізацію, прозоре призначення керівництва, процесуальні гарантії незалежності, залучення експертних рад і створення аналітичних підрозділів, що працюють з даними у режимі реального

часу. Розбудова даних як суспільного блага вимагає інвестицій у державні реєстри, стандарти якості та сумісності, механізми безпечного доступу, а також впровадження аудиту алгоритмів там, де застосовуються системи на основі штучного інтелекту. Фінансування інституцій регулювання та нагляду має бути стабільним і захищеним від політичного втручання, а дисципліна комунікації з бізнесом повинна ґрунтуватися на читабельних керівництвах, сервісних рівнях, аналітичних панелях з показниками та публічних звітах. У підсумку сучасні механізми публічного управління перетворюють правове регулювання підприємництва на динамічну, доказову і дружню до інновацій систему, яка підтримує зростання, конкурентоспроможність і суспільну довіру.

Висновки. У підсумку правове регулювання підприємницької діяльності через сучасні механізми публічного управління постає як цілісна архітектура, що поєднує верховенство права, доказове нормотворення, ризик-орієнтований нагляд і цифрове врядування. Його місія полягає не у множенні заборон, а у формуванні передбачуваних, проєктних і зрозумілих правил гри, які одночасно зменшують транзакційні витрати бізнесу та підвищують рівень суспільної довіри. Ключовими вузлами цієї архітектури є якісна оцінка регуляторного впливу, інституційна спроможність незалежних наглядових органів, інтероперабельні державні реєстри, відкриті дані і цифрові «єдині вікна», що забезпечують безшовний життєвий цикл підприємства від реєстрації до припинення. До цього додаються регуляторні пісочниці та експериментальні правові режими, які дозволяють у керованих умовах випробовувати інноваційні рішення та на підставі емпіричних доказів вбудовувати їх у сталу нормативну тканину. У результаті формується контур політики, де конкурентоспроможність, інвестиційна привабливість, розвиток інноваційних кластерів і соціальний захист взаємно підсилюють один одного, а правила для платформених компаній, фінансових посередників і постачальників цифрових послуг стають симетричними, прозорими та здійсненими.

Перспективи подальших досліджень передбачають порівняльні емпіричні оцінки дієвості конкретних регуляторних інструментів (регуляторні пісочниці, ризик-орієнтований контроль, цифрові «єдині вікна») із застосуванням суворих методів причинно-наслідкового аналізу, таких як природні експерименти, синтетичний контроль і квазіекспериментальні дизайни.

Література:

1. Юринець З.В., Петрух О.А., Круглякова В.В. Бар'єри на шляху розвитку інноваційної діяльності в економіці України. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. Вип. 12. С. 183-187.
2. Нікітін Ю.О., Мельник М.В., Кульчицький О.І. Проблеми та шляхи інноваційного розвитку України у контексті європейської інтеграції. Інноваційна економіка. 2019. №3-4. С. 72-79.
3. Заяць Т.А. Ціннісні орієнтири інноваційного розвитку в Україні. Демографія та соціальна економіка. 2021. № 2. С. 3-21.

4. Прушківська Е.В., Буюкян А.Р. Особливості розвитку високотехнологічного експорту підприємств України. Економічний вісник. 2019. №3. С. 9-15.
5. Глушченко О.В., Швайко М.Л., Дячек В.В., Бабаєв В.Ю., Громов С.О. Діджиталізація оподаткування: можливості та загрози на міжнародному рівні. Агросвіт. 2024. №9. С. 64-70.
6. Калетник О.В. Інноваційна безпека України в умовах глобальних викликів. Вісник НУВГП. Серія «Економічні науки». 2022. Вип. 2. С. 58-64.
7. Гібадуллін О.В., Дунаєв І.В. На шляху до сталого промислового відновлення і розвитку України: дослідження регіональних систем у воєнний період. Державне будівництво : електронний збірник. 2023. Том 2 №34.
8. Дзюндзюк В.Б. Вплив глобалізації на сучасну державу. Державне будівництво: : електронний збірник. 2018. № 2.
9. Дунаєв І.В. Публічна регіональна економічна політика в Україні: формування механізмів модернізації [Моногр.] Харків : Магістр, 2017. 296 с.
10. Штангрет А., Силкін О., Шляхетко В. Трудова міграція як зовнішня загроза для кадрової безпеки підприємства. № 10(38), 2024. Наукові інновації та передові технології. С. 190-201. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-10\(38\)-190-201](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-10(38)-190-201)
11. Штангрет А., Силкін О. Безпекові аспекти управління персоналом в умовах гіпердинамічного зовнішнього середовища. № 9(37), 2024. Наукові інновації та передові технології. С. 227-237. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-9\(37\)-227-237](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-9(37)-227-237)

References:

1. Yrynets, Z. V., Petrukh, O. A., & Kruhliakova, V. V. (2016). Bar'ieri na shliakhu rozvytku innovatsiinoi diialnosti v ekonomitsi Ukrainy [Barriers on the path of innovative activity development in Ukraine's economy]. Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky – Global and National Problems of the Economy, (12), 183–187. [in Ukrainian].
2. Nikitin, Y. O., Melnyk, M. V., & Kulchytskyi, O. I. (2019). Problemy ta shliakhy innovatsiinoho rozvytku Ukrainy u konteksti yevropeiskoi intehratsii [Problems and ways of Ukraine's innovative development in the context of European integration]. Innovatsiina ekonomika – Innovative Economy, (3–4), 72–79. [in Ukrainian].
3. Zaiats, T. A. (2021). Tsinnisni oriientyry innovatsiinoho rozvytku v Ukraini [Value guidelines of innovative development in Ukraine]. Demohrafiia ta sotsialna ekonomika – Demography and Social Economy, (2), 3–21. [in Ukrainian].
4. Prushkivska, E. V., & Buiukian, A. R. (2019). Osoblyvosti rozvytku vysokotekhnolohichnoho eksportu pidpriemstv Ukrainy [Features of high-tech export development of Ukrainian enterprises]. Ekonomichnyi visnyk – Economic Bulletin, (3), 9–15. [in Ukrainian].
5. Hlushchenko, O. V., Shvaiko, M. L., Diachek, V. V., Babaiev, V. Yu., & Hromov, S. O. (2024). Didzhitalizatsiia opodatkovannia: mozhlyvosti ta zahrozy na mizhnarodnomu rivni [Digitalization of taxation: opportunities and threats at the international level]. Ahrosvit – Agrosvit, (9), 64–70. [in Ukrainian].
6. Kaletnyk, O. V. (2022). Innovatsiina bezpeka Ukrainy v umovakh hlobalnykh vyklykiv [Innovation security of Ukraine under global challenges]. Visnyk NUVHP. Seriiia “Ekonomichni nauky” – Bulletin of NUWEE. Economic Sciences Series, (2), 58–64. [in Ukrainian].
7. Hibadullin, O. V., & Dunaiev, I. V. (2023). Na shliakhu do staloho promyslovoho vidnovlennia i rozvytku Ukrainy: doslidzhennia rehionalnykh system u voiennyi period [Towards sustainable industrial recovery and development of Ukraine: a study of regional systems during wartime]. Derzhavne budivnytstvo: elektronn yi zbirnyk – State Building: Electronic Collection, 2(34). [in Ukrainian].

8. Dziundziuk, V. B. (2018). Vplyv hlobalizatsii na suchasnu derzhavu [The impact of globalization on the modern state]. Derzhavne budivnytstvo: elektronnyi zbirnyk – State Building: Electronic Collection, (2). [in Ukrainian].

9. Dunaiev, I. V. (2017). Publichna rehionalna ekonomichna polityka v Ukraini: formuvannia mekhanizmiv modernizatsii [Public regional economic policy in Ukraine: formation of modernization mechanisms] (Monograph). Kharkiv: Mahistr. 296 p. [in Ukrainian].

10. Shtangret, A., Sylkin, O., & Shliakhetko, V. (2024). Trudova mihratsiia yak zovnishnia zahroza dlia kadrovoi bezpeky pidpriemstva [Labor migration as an external threat to an enterprise's personnel security]. Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnolohii – Scientific Innovations and Advanced Technologies, 10(38), 190–201. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-10\(38\)-190-201](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-10(38)-190-201) [in Ukrainian].

11. Shtangret, A., & Sylkin, O. (2024). Bezpekov i aspekty upravlinnia personalom v umovakh hiperdynamichnoho zovnishnoho seredovyshcha [Security aspects of personnel management under hyperdynamic external environment]. Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnolohii – Scientific Innovations and Advanced Technologies, 9(37), 227–237. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-9\(37\)-227-237](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-9(37)-227-237) [in Ukrainian].